Total No. of Printed Pages-8

4 SEM FYUGP MINCHM4

2

2025

(June)

CHEMISTRY

(Minor)

Paper: MINCHM4

(Fundamentals of Chemistry)

Full Marks: 45

Time: 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Write the answers to the separate Units in separate books

Unit-I

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×2=2

Choose the correct answer:

(a) কঠিন গ্লাছ কিহৰ মিশ্ৰণ?

The hard glass is a mixture of

(i) $K_2CO_3 + CaCO_3$

(ii) $Na_2CO_3 + MgCO_3$

(iii) Li₂CO₃ + Na₂CO₃

(iv) $K_2CO_3 + Na_2CO_3$

P25/1546

(Turn Over)

- (b) পাইৰ'ছিলিকেটত থকা এনায়নটো হৈছে

 The anion present in pyrosilicate is
 - (i) SiO4-
 - (ii) Si₂O₇⁶⁻
 - (iii) Si₃O₄⁶⁻
- 2. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) : 2×2=4

 Answer the following questions (any two) :
 - (a) সুৰক্ষিত গ্লাছ কি? ইয়াৰ এটা ব্যৱহাৰ লিখা।

 What is safety glass? Mention one use of it.
 - (b) ব'ৰ'ছিলিকেট গ্লাছৰ গঠনৰ বিষয়ে লিখা।

 Write the composition of borosilicate glass.
 - (c) তলত দিয়া নিউক্লীয় বিক্রিয়াসমূহ সম্পূর্ণ কৰা : 1×2=2

 Complete the following nuclear reactions :
 - (i) ${}^{14}_{7}N + ? \longrightarrow {}^{11}_{6}C + {}^{4}_{2}He$
 - (ii) ${}^{9}_{4}Be + {}^{4}_{2}He \longrightarrow ? + {}^{1}_{0}n$

- তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো তিনিটা): 3×3=9
 Answer the following questions (any three):
 - (a) চিৰামিক কি ? ইয়াৰ দুটা ব্যৱহাৰ লিখা। 2+1=3

 What are ceramics? Write two applications of it.
 - (b) নিউক্লীয় একীভৱন আৰু নিউক্লীয় বিভংগনৰ বিষয়ে চমু
 টোকা লিখা। 1½+1½=3

 Write short notes on nuclear fusion and nuclear fission.
 - (c) চিমেণ্টৰ ছেটিং কি? অজ্জলযোজিত চিমেণ্টৰ বিষয়ে
 ব্যাখ্যা কৰা।

 1+2=3

 What is setting of cement? Explain about non-hydraulic cement.
 - (d) ফুলাৰিন কি? ইয়াৰ দুটা ব্যৱহাৰ লিখা। 2+1=3 '
 What are fullerenes? Write two
 applications of it.

UNIT-II

4. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা:

 $1 \times 2 = 2$

Choose the correct answer:

- (a) এটা আদৰ্শ দ্ৰৱৰ বাবে

 For an ideal solution
 - (i) $\Delta G_{\text{mix}} = 0$
 - (ii) $\Delta H_{\text{mix}} = 0$
 - (iii) $\Delta V_{\text{mix}} = 0$
 - (iv) ওপৰৰ আটাইকেইটা All of the above
- (b) প্ৰথমক্ৰমৰ বিক্ৰিয়াৰ গতি ধ্ৰুৱকৰ একক হ'ল

 The unit of rate constant of a first-order reaction is
 - (i) $mol L^{-1}$
- (ii) $L \text{ mol}^{-1}$

(iii) s

- $(iv) s^{-1}$
- 5. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) : 2×2=4

 Answer the following questions (any two) :
 - (a) ৰাউপ্টৰ সূত্ৰটো লিখা। এই সূত্ৰ মানি চলা এটা যুগ্ম দ্ৰৱৰ বাষ্পচাপ আৰু ম'ল ভগ্নাংশৰ লেখচিত্ৰ অংকন কৰা।
 Write the Raoult's law. Draw the vapour pressure vs mole fraction diagram of, a binary solution which obeys this law.

- (b) হেনৰীৰ সূত্ৰটো লিখা আৰু ব্যাখ্যা কৰা।
 State and explain the Henry's law.
- (c) প্ৰথম- আৰু দ্বিতীয়-ক্ৰমৰ বিক্ৰিয়াৰ প্ৰতিটোৰ এটাকৈ উদাহৰণ দিয়া।

 Give one example each of first- and second-order reactions.
- 6. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো তিনিটা) : 3×3=9

 Answer the following questions (any three) :
 - (a) বিক্রিয়াব ক্রম নির্ণয়ব বাবে অর্ধ-জীবনকাল পদ্ধতিটো বর্ণনা করা।
 Describe the half-life period method for determination of order of a reaction.
 - (b) ক্ৰন্তীয় দ্ৰৱ উষ্ণতা কাক বোলে ? ফিনল-পানী তন্ত্ৰৰ দ্ৰাব্যতা লেখচিত্ৰ ব্যাখ্যা কৰা। Define critical solution temperature. Explain the solubility curve of phenol-water system.
 - (c) সক্রিয়ন শক্তি মানে কি বুজা? আর্হেনিয়াছ সমীকৰণৰ সহায়ত এটা বিক্রিয়াৰ সক্রিয়ন শক্তি কেনেকৈ নির্ণয় কৰিব পাৰি, দেখুওৱা। What do you mean by activation energy? How can the activation energy of a reaction be determined by using

Arrhenius equation?

- (d) চমু টোকা লিখা (যি কোনো এটা) :
 Write a short note on (any one) :
 - (i) দ্ৰাৱক অৱশোষণ Solvent extraction
 - (ii) আংশিক পাতন Fractional distillation

UNIT-III

7. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

 $1 \times 2 = 2$

Choose the correct answer:

- (a) ছ'ডিয়াম ধাতুৰ সৈতে এলক'হলৰ সক্ৰিয়তাৰ ক্ৰম হ'ল The order of reactivity of alcohols towards sodium metal is
 - (i) $1^{\circ} > 2^{\circ} > 3^{\circ}$
- (ii) $1^{\circ} < 2^{\circ} < 3^{\circ}$
- (iii) $1^{\circ} < 2^{\circ} > 3^{\circ}$
- (iv) $1^{\circ} > 2^{\circ} < 3^{\circ}$
- (b) তলত উল্লেখিত কোনটো যৌগৰ গলনাংক আটাইতকৈ বেছি?

Which of the following molecules has the highest melting point?

- (i) ক্ল'ৰ'বেন্যিন/Chlorobenzene
- (ii) o-ডাইক্ল'ৰ'বেন্যিন/o-Dichlorobenzene
- (iii) m-ডাইক্ল'ৰ'বেন্থিন/m-Dichlorobenzene
- (iv) p-ডাইক্ল'ৰ'বেন্যিন/p-Dichlorobenzene

8. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) : 2×2=4

Answer the following questions (any two) :

- (a) তলত দিয়াবোৰৰ কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা (যি কোনো এটা):

 Give reason for the following (any one):
 - (i) ইথাইল এলক'হলৰ উতলাংক ইথাৰতকৈ বেছি।
 The boiling point of ethyl alcohol is more than ether.
 - (ii) ডাই-ইথাইল ইথাৰে ছ'ডিয়ামৰ লগত বিক্ৰিয়া নকৰে। Diethyl ether does not react with sodium.
- (b) উদাহৰণৰ সৈতে চেগুমেয়াৰ আৰু গেটাৰমেন বিক্ৰিয়াৰ তুলনা কৰা। 1+1=2 Compare Sandmeyer and Gattermann reaction with example.
- (c) তলৰ বিক্ৰিয়াসমূহ সম্পূৰ্ণ কৰা : 1+1=2

 Complete the following reactions :

(i)
$$\leftarrow$$
 + KNH₂ \rightarrow \rightarrow

- 9. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো তিনিটা) : 3×3=9

 Answer the following questions (any three) :
 - (a) গ্রিগনার্ড বিকাবকর সহায়ত কার্ব'নিল যৌগর পরা
 প্রাইমেরী, চেকেগুরি আরু টার্ছিয়ারী এলক'হল কেনেদরে
 প্রস্তুত করা হয় ? প্রত্যেকরে প্রয়োজনীয় বাসায়নিক
 সমীকরণ লিখা।

How can primary, secondary and tertiary alcohols be prepared from carbonyl compounds using Grignard reagents? Write the chemical reactions for each.

- (b) এটা উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত পিনাক'ল-পিনাক'ল'ন পুনৰ্বিন্যাসকৰণ বিক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা। With the help of a suitable example, explain about the pinacol-pinacolone rearrangement.
- (c) লুকাছৰ বিকাৰক কি ? কিউমিন হাইড্ৰ'পেৰক্সাইড পদ্ধতিৰ সহায়ত ফিনল কেনেকৈ প্ৰস্তুত কৰা হয় ? 1+2=3 What is Lucas reagent? How can phenol be prepared with the help of cumene hydroperoxide method?
- (d) 'ইথানলে আয়'ড'ফর্ম বিক্রিয়া দেখুবাই, ব্যাখ্যা কৰা।
 Ethanol / gives iodoform reaction.
 Explain.